

<sida1> Kyndelsmessodag 1856

Efter två och 60 veckor skall christus dödad varda, Och The skola icke vilja honom. Daniels 9:26 men han skall med mångom Stadfästa förbundet i en vecka långt. 27.

Gud visade Profeten Daniel, hvad som hända skulle på christi tid, nemligen, att christus skulle [dö]das af verlden - - - sk- - - <sida2> [chris]tendomen skulle v- - -en kort tid. allt detta såg Daniel i en syn v[id] pass 600 år, före Christi ankomst till verlden och orden finnas upptecknade i Profeten Daniels Bok uti dess 9de Capitel och 26, 27 verser. Gud har äfven genom andra Profeter visat huru verlden skulle taga emot sin Frälsare, och den sanna Christendomen. Verlden har nemligen med an[deligt?] hat och - - - - - och allt - - - Profe- - - - -ka - - - <sida3> den i alla tider hatat christum, och den sanna christendomen som christus instiftade? Det tyckes nu vara oss alldeles obegripeligt. Hvarföre skulle Judarne korssfästa Christum och förfölja de christna? Om Christus hade uppenbarat sig ibland hedningarne, som ingen[<ting> överstrykta tecken] kunskap hade om den sanna Guden, skulle det synas mindre underligt; ty när apostelen Paulus predikade för hedningarne i Athen om den okända guden så gjorde de gäck med honom och sade <sida4> hvad vill denne Squallraren säga. och somliga sade[:] det synes, som han ville förkunna några Nya Gudar. Paulus ville nemligen predika för hedningarne en alldeles ny Lära, som de alldrig hade hört förut. och det kunde icke vara så underligt, att Hedningarne icke ville höra talas om någon ny lära [lära] som de ansågo för en falsk Lära. Men Frälsaren predikade icke någon Ny lära för Judarna, utan han predikade samma Lära, som de öfversta Pres<sida5>terna, men med den skilnad, att han icke uttydde skriften alldeles på samma sätt, som de öfversta Presterna, och likväl blef Frälsaren hatad och försmäddad, fastän Han icke predikade någon Ny Lära utan endast uttydde skriften litet annorlund[a] an [än] de skriftlärda och Fariseer. Hvarföre skulle då Judarne hata Frälsaren? Jo! derföre att han fördömde dem: ty hade han icke fördömt dem, så skulle ingen hafva hatat honom. Men <sida6> när Han fördömde dem och ville att de skulle göra en sann bättring, då steg Egenrättfärdigheten opp i peruk[en] på dem; då ville de ha bort honom emedan de trodde att han var en falsk Profet, och villoande, som Predikade en falsk lära, och förde menniskan på en orätt väg.

Men nu är mången färdig att säga, om Christus hade lefvat ibland oss, vi skulle icke hafva hatat Honom[,] vi skulle hafva tagit emot honom <sida7> med öppna armar: vi skulle hafva trott på Honom, alldeles som vi nu tro på honom, fastän vi icke se honom för våra ögon. Hvem vet om just mången skulle tro på honom, om Han skulle komma och fördöma oss: ty fastän v[i] mena oss hafva lefvat så Gudfruktigt och christeligt, att Christus icke skulle hafva någon orsak, att fördöma oss, så kunde det likväl hända, att chri[stus] <sida7> hade klarare ögon än vi, att se vårt Ogudaktiga lefverne, och så skulle Han måsta fördöma oss; och då skulle också vi vara färdiga att ropa: korssfäst korssfäst. Ty ingalunda hafva Judarne varit större syndare än vi, fastän vi äro mycket benägna att anse Judarna för de största syndare, emedan de hafva korssfäst Frälsaren. Men vi skulle utan tvifvel hafva gjort

det samma, om Han kommit till oss i en tjenares skepelse, eller som <sid9> kringvandrande Läsarpredikan[t] vi skulle genast ta fast honom, och anklaga honom för Landshöfdingen, om han skulle understå sig, att kalla oss för ett vrångt och horiskt slägte, eller om Han skulle kalla oss för Huggormars afföda: vi skull[e] ropa ännu [<ropa> överstrykt ord] högre än Judarna[:] korssfäst. och Just därför att Han fördömde hederligt folk, just därför blef Han hatad och förföljd. <sid10> just därför blef han anklagad inför Landshöfdingen, emedan han hade farit omkring landet och predikat och fördömt hederligt folk. Detta visade Gud för Daniel och de andra Profeterna 4, 5, 6, 700 år förut, på det att Jesu Lärjungar, och andra sanna christna skulle tro på honom att Han var den utlofvade Frälsaren, <sid11> Emedan det gick så med honom, som Profeterna hade förutsagt, därför heter det i Daniels 9de kapitel och 26 vers: Efter två och sextio veckor skall Christus dödad varda, och de skola icke vilja Honom. Uti dagens Evangelium förkunnar den gamle Simeon det samma om christus[,], nemligen, att Han är satt till fall och upprättelse för mångom och till ett tekn hvilko emotsagdt varder d.v.s. de skola <sid12> icke vilja Honom[,], och denna Simeons Profetia är sannfärdig ännu i denna dag; ty hvar hälst Christus eller läran om Christus, det vill säga den sanna Christendomen predikad varder; der ser man att den säkra verldshopen förkastar Honom; Han blir då ett teck[e]n emot hvilko sagdt varder. det vill säga: den säkra verldshopen förkastar honom alldeles och påstår lik<sid13> som Judarne, att det är en falsk lära, och att han förvillar folket, men när Christus predikar så som Judarne predikade om Messias, eller om den Utlofvade Frälsaren att Han skulle komma, men icke så som Jesus af Nazaret, utan i en helt annan Gestalt såsom en stor Jordisk konung[,], såsom en hjälpare i den lekamliga nöden, <sid14> då tror den blinda hopen, att detta är en rätt Lära; ty den tiden, då christus kom till verlden var det ingen som klagade öfver den andeliga nöden, men den lekamliga nöden kände många. Endast den gamle Simeon och kanske Profetissan Hanna, och några få nådehungrande själar dessutom kände den andeliga nöden; så lär det också vara nu[.] <sid15> Finns här någon som är stadd i andelig nöd, finns här någon andeligen fattig, eller andeligen bekymrad, som längtar efter Israels tröst; Finns <sid16> här någon, som under bättringskampen har fått den försäkran af den Heliga anda att han icke skall smaka döden, innan han [<han> upprepning] till förene har sett Herrans Christ. Han komme idag af Andans tillskyndelse i Templet, kanske han der får skåda Herrens Christ, kanske Han der får taga Guds Son i sin famn och trycka honom till sitt hjerta, och känna sig salig, och känna sig beredd att dö: kom Simeon Du som är stadd i själsnöd, i otro och <sid17> förtviflan[,], och just därför väntar efter Israels tröst, väntar efter det saliga ögonblicket, hvarom Du har fått en aning, när du får se Gudabarnet, och taga det i famn, och du Hanna Profetissa[,], var ej sen du heller, att komma till Guds Helgedom, och utgjuta ditt brinnande hjerta i Bönen F.v. o.s.[v.]

I anledning af vårt uplästa heliga Evangelium skole vi på denna stund betrakta, huruledes christus är satt till fall och upprättelse för mångom i Israel och till ett tecken <sid18> emot hvilko sagt varder. Första delen af vår betraktelse skall visa huru christus är satt till fall för de obotfärdige och

förhärdade[.] Andra delen af vår betraktelse, skall visa, huruledes christus är satt till uprättelse för de ångerfulle och botfärdige[,] tredje delen skall visa, huru christus är satt till Ett te[c]ken, emot hvilko <sida19> sagdt varder af denna verldenes visa. men att Gud sin Anda och kraft värdes med ordet gifva, hör oss milda Herre Gud. 1. Att christus skulle vara satt till fall för mångom i Israel det trodde ingen den tiden och icke nu heller kan någon annan tro detta, än den som sett det med sina ögon, att genom den lefvande christen<sida20>domen, faller mången djupare i förhärdelse, än han af naturen var. man kunde märka det på Judarna att de genom christi predikan blefvo 7 gånger värre, än de förut voro; ty ju mera christus predikade för dem om den sanna bättringen, desto argare och hatfullare och hädtskare blefvo de emot christum. Ty när christus genom sin straffpredikan ville drifva ut Egenrättfärdighets djefvulen ifrån, då började Egenrättfärdighets djefvulen att stiga opp på [<der> överstrykta tecken] två ben liksom en björn, och spjerna emot af alla krafter. Andra djeflar hade mindre kraft <sida21> att stå emot Guds anda; som verkade genom Frälsarens ord, till Exempel brennvins djefvulen, som redan genom Johannes Döparens straffpredikningar hade för det mesta gått ut ifrån Församlingen; ty ingenstädes berättad[es] det af Evangelisterna att [<träffade p> överstrykta tecken] Christus eller Hans apostlar träffade någon, som var full på gatorna: men Egenrättfärdighets djefvulen, han ville icke gå ut, utur Fariseernas hjertan <sida22> utan han spjernade emot af alla krafter; och grinade alldeles förfärligt emot christus; Ty christna läran gick derpå ut, att Egenrättfärdigheten skulle gå ut af Menniskan och christi rättfärdighet skulle komma i stället. Men Egenrättfärdigheten ville icke gå ut af de skriftlärdade och Fariseer; derföre blefvo de christendomens argaste fiender; de kunde icke få någon samvetsfrid innan de fingo bort Den der hatade Läsarpredikanten som störde samvets friden. Dertill kom äfven afvunden som icke kunde tåla, att folket skulle tro på christum. Det var denna svart ande nemligen afvunden som regerade dem när de sade: Denne mannen gör många <sida23> under; låte vi honom så blifva, så tro alle på honom, och de Romare komma och taga bort vårt Land och folk. De inbillade, att öfverheten också skulle blanda sig i saken. Alltså finna vi tydligen, att Judarne, och i synnerhet de skriftlärdade och Fariseer blefvo 7 gånger argare, än de voro förut, och detta kom just af christi straffpredikningar. Men det som skedde på christi tid, det skedde äfven efter hans död[,] då christi Lärjungar började predika <sida24> på samma sätt, som deras mestare; nemligen lagen för de obotfärdige; eller för den sorglösa hopen, och Evangelium för de väckta hvarigenom Guds anda fick insteg i somliga människors hjertan[,] då blefvo de skriftlärdade och Farisээр upväckta till hat och nit emot de christna, såsom vi kunna finna af berättelsen om <sida25> Stefanus; De Fariseer, och skrift Lärda, som sut[t]o i kyrkorådet blefvo så upretade af Stefani Straffpredikan att de beto ihop tänderna af vrede, och stoppade för öronen, att de icke skulle höra sådan smädelse, och sådant hundskall som de tyckte sig höra i Stefani straffpredikan. Si, på detta sätt är christus satt till fall för mångom i Israel, det vill säga i christenheten; de blifva nemligen 7 gånger argare, genom christendomen, och detta såg den gamla Simeon, när han tog det välsignade barnet i sin famn; han såg i andanom, att mången i Israel skulle för[ar]gas

öfver den <sida26> Nya Läran, som dock icke var någon ny Lära, utan det var samma gamla Lära, som Moses och Profeterna hade predikat. men för Judarna som länge sedan sjunkit i en död Tro, i deras öron hördes det, som om christus och hans apostlar ville predika en ny Lära, <sida27> Judarne hade den tiden en stark död Tro i peruken och denna döda tro var så stark, att de voro beredda att gå till döden för sina fäders Tro. och likväl var det bara Egenrättfärdighet, som låg in under den döda Tron. Denna Djeflarnas öfversta omskapade sig till en Ijusens Engel i deras inbillning; de inbillade sig, att christendomen var en falsk och kättersk Lära, som ville göra Moses till en lögnare, och derföre skrifver Paulus om Judarna[:] de hafva nit om Gud dock icke visliga. Hvilken hade större nit om den gamla läran än Judarne, och likväl var det bara Egenrätt<sida28>färdighets djefvulen, som upväckte detta nit. Och hvilken hade större nit för den gamla Läran än Påfviska, när Luther började predika om den sanna christendomen, då reste sig Påfven opp emot Luther, som en Björn, och ville bränna opp den stora Läsarpredikanten, som störde den säkra hopens samvetsfrid. Hvem vet om det icke kan gå så till ännu i denna dag: om någon man af hopen blir väckt af Guds anda till alfvarligt själabekymmer, om han måste hålla en alfvarlig straffpredikan till den blinda hopen som går som får dedder ingen herde <sida29> hafva; genast blir den blinda hopen intagen af ett blindt nit, emot en sådan man, som stör den säkra hopens Samvetsfrid; genast äro de färdiga att bita ihop tänderna och ta för öronen. Den ene säger. Ska Du komma och fördöma hederligt folk. Den andra säger liksom hedningarne i Athen[:] Han synes vilja förkunna oss nya gudar; Den tredje säger liksom Judarne <sida30> om Johannes Döparen; han hafver djefvulen.

På detta sätt upstår det andeliga hatet hos den blinda hopen som just genom christendomen eller i och för den sanna christendomen, blifver 7 gånger argare än den var förut, och [<och> [upprepning](#)] i detta fall är christus satt till fall för mångom i Israel, det vill säga i christenheten. Alla djeflar resa sig opp emot en sådan der bättrings predikant. Brennvins djefvulen[,] hordoms djefvulen, svordoms djefvulen, Gerighets djefvulen[,] högfärds djefvulen, heders djefvulen, och i synnerhet Egenrättfärdighets djefvulen, som är kusin för dem allihop[[a](#)] Det andeliga hatet följer dermed, och detta gör dem <sida31> blinda, så att de uti den sanna christendomen se barakätter och svärmeri, ty Egenrättfärdigheten kan icke tåla, att någon kommer och fördömer hederligt folk. Si på detta sätt är Christus satt till fall för mångom i Israel: Mången blir så förargad, att han vill släcka sitt hat till christum i de christnas blod.

<sida32> 2. Låtom oss nu för det andra se till, huru christus är satt till uprättelse för mångom i Israel. Vi kunna se af Evangelisterna, hvilka menniskor blefvo uprättade ur förderfvet genom christen[[dom](#)]en; Det var publikaner och syndare, det vill säga stora och grofva syndare som blefvo väckta till ånger och ruelle öfver sina synder Genom Johannes Döparens och Christi straffpredikningar. Och ehuru denna väckelse ibland publikaner och syndare icke var rätt alfvarlig, för[[r](#)]än Petrus på Pingestdagen, höll sin väldiga straffpredikan, för den lättsinniga hopen, <sida33> som gjorde narr af den heliga Andas verkningar[,] då först fingo de ett stygn i sina hjertan, men denna stora väckelse skulle icke hafva skett genom en straffpredikan om

icke deras Samveten redan förut hade blifvit förberedde genom Johannes < sida34 > Döparens och christi predikningar. men i alla fall se vi, att några få själar voro alfvarligen väckte redan, medan christus predikade, till Ex. Zacheus, den borttagne som Jesus botade, och till hvilken han sade dina synder förlåtas Dig. Men i synnerhet qvinnan som gret vid Jesu fötter, hon var alfvarligen väckt, och det var förnämligast hordoms synden som låg tungt på hennes samvete. Finnes här någon sådan qvinna, som är tvungen af sitt Samvete att tvätta Jesu fötter med sina tårar, och torka dem med sitt hufvudhår. Finns < sida35 > här någon borttagen, som vill låta bära sig till Jesum, när han ligger i Samvetsqual och hjerteångest? Nog finns här i alla tider Svärjare, slagskämpar, drinkare, horor och horkarlar, som äro färdige att ropa korssfäst korssfäst. Nog finnes här också Egenrättfärdige Fariseer och skrymtare, som äro färdige, att anklaga de christna, inför Landshöfdingen. Här finnes också Judar, som säga vi hafve en Fader nemligen Gud, men fara dock efter att döda Christum, Emedan de hafva en död Tro i peruken. Det står, att Läs I Johannes 8 Capitel och 30 vers < sida36 > att många Judar trodde på honom. men hvad hade de för Tro, när de började straxt derpå att disputera med honom, och stå emot hans Lära. Det kan synas af hela samtalen i de följande verserna att dessa Judar hade en död tro, fastän de trodde på christum. men icke kan en död Tro göra menniskan salig. < sida37 > Den döda Tron ligger som bomull kring hjertat, men under denna döda tro ligger djefvulen och kurar gömma i hjertgropen[.] Der finnes ännu hat och fiendskap till den sanna christendomen: der finns kif och nit emot sanna christna; Om det fanns Judar den tiden, som trodde på christum och ändock kifvade med Christum, så finns det äfven nu, ganska många Judar, som tro på christum, och ändock hata den lefvande christendomen af hjertans grund. Men här finnes troligen icke många, som gråta vid Jesu fötter, icke många Zachie gelikar, som vilja betala orättfånget gods fyrdubbelt [i]gen; icke många borttagna, som måste låta bära sig till christum, när de ligga [i] själanöd < sida 38 > och likväl är det för sådane, ångerfulle botfärd[ige,] bedröfvade, förkrossade, förtviflande, själar, som Christus är satt till uprättelse; till sådane säger han[:] dina synder förlåtas dig. Hon älskade mycket derföre skole henne mycket förlåtet varda. Sen I nu I bedröfvade, I förkrossade[,] i förtviflande hjertan: Sen I, att det är för Eder skull, som christus har svettats blod i < sida39 > Örtagården för Eder skull, har han ropat på korset, för Eder skull har Han också upstått ifrån de döda, och för Edra sjäalars uprättelse ifrån förtviflans djup har han predikat Evangelium för de fattiga och för Eder beder han sin Fader om nåd och förskoning, men för verlden beder han intet.

3. Christus är för det tredje satt till ett tecken emot hvilko sagdt varder. Emot detta tecken, nemligen emot christum och hans Lära har mycket blifvit sagdt i alla tider. icke allenast af denna verldenes vise; som hafva mycket, att anmärka emot sjelfva läran, utan äfven af de olärda har mycket blifvit sagt emot den sanna Christendomen, hvar häldst den uppenbarat sig, ibland menniskor. Då den sanna christendomen först kom < sida40 > i verlden, blef den ansedd, som en falsk Lära, af Judarne, och af hedningarne blef christendomen ansedd som ett ohyggligt svärmeri: således fick Christus och hans lära motsägelser från alla håll. Detta var nu tecknet emot hvilko sagdt

varder; men vi höra ännu mycket sagdt varda emot detta tecken. Ty så snart någon människa blir väckt i en Församling, genast äro djefvulens drabanter färdiga att säga emot och försmäda. De väckta anses allestädes, som kättare, svärmare och villoandar. De hafva ingen nåd att vänta af djefvulen och verlden. Men de som sålunda försmäda och göra [narr?] af heliga ting, skola en dag få se, i hvem de stungit hafva. Djefvulens drabanter, som säga emot detta tecken, och försmäda Christi andes verk i mennisko hjertat[,] dessa djefvulens drabanter säger jag skola <sida41> icke så lång glädje hafva. Om de också i dag och i morgon och öfver morgon, svärja tappert, och suppa tappert, och dansa och roa sig på verldens vis, så skola de dock snart stiga ner i den mörka hålan som kallas graf, afgrund <sida42> [<afgrund> upprepning], Helvete[,] då skola de kanske för sent förnimma sin dårskap, och ångra sig men utan hopp om förlossning. ty ju mera människan står emot och försmädar dem som bedröfvade äro, dessa [desto] större skuld ådrager han sig på Domens dag; desto flera djeflar skola försmäda henne i denna bottenlösa afgrunden, och säga: är du en Läsare, är du en svärmare? är du nu botfärdig? är Du ett helgon? kanske du tänker stiga opp i himmelen allena: Sådana försmädelser får en botfärdig syndare ofta höra i verlden. Och är han kommen så långt i sin christendom, att [han] vågar bekänna sin tro på Christum; Och säger sig vara ett Guds barn; då <sida43> Då först blir verlden[n] förvånad, liksom den öfversta Presten rev sönder sina kläder af förvåning öfver Nazareni andeliga högfärd, då han understod sig, att så förhäfva sig öfver andra menniskor, att han bekände sig vara Guds Son. Men så högt måste också en christen klifva på himmelen[s] trappor, eller så hårdt måste han klappa på Himmels port, att den varder uplåten; då kan han utan fruktan bekänna för verlden att han är ett Guds barn, och då gör det ingenting, att verlden <sida44> försmädar honom. verlden må kalla honom för kättare[,] svärmare eller villoande; eller andeligen högfärdig, det rör honom icke, när han blott kan få den saliga öfvertygelsen att Han är ett Guds barn.

Den gamle Simeon hade i långan tid väntat efter Israels tröst, och hade fått den inre öfvertygelsen eller det saliga hoppet af den helige ande, att han icke skulle smaka döden, innan han hade sett Herrans Christ. Denna hans innerliga längtan och saliga förhoppning blef upfyld, då Maria Jesu moder <sida45> frambar sin Son i Templet; Då först kände Han sig beredd, att dö, när han fick se Herrans Christ. Så kan också ingen som med alfvar väntar efter Israels tröst, ingen väckt eller ångerfull syndare kan vara beredd att dö innan han får se Herrans Christ och trycka Honom till sitt hjerta, Ända dit måste du sträffa. Du gamle Simeon, att Du först får löftet af den Helige ande och sedan väntar med tålmod och undergifvenhet med innerlig <sida46> [lä]ngtan och bön efter det saliga ögonblicket då du får se Herrans Christ. Ty du kan icke dö en salig död, om Du icke får se Herrans christ, och omfamna honom. Det vill säga: du måste kännbarligen erfara nådens kraft i ditt hjerta innan du kan säga: Herre! nu låter du din tjenare fara i frid, efter som du sagt hafver, ty mina ögon hafva sett din salighet, som Du beredt hafver allt folk: Ett ljus till Hedningarnes uplys[ning], och ditt folk Israel till pris.